

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เล่มที่ ๙

บทบรรณาธิการ

คำถาม ฝ่ายชายมอบเงินสด สร้อยคอทองคำ สร้อยข้อมือทองคำอ้างว่า มีน้ำหนัก ๙ บาท ให้แก่ฝ่ายหญิง วันรุ่งขึ้นทั้งสองฝ่ายนำไปตรวจสอบที่ร้านทอง ผลการตรวจสอบได้น้ำหนักเพียง ๘.๒๕ บาท จึงเกิดการโต้เถียงกัน ฝ่ายชายจึงหยิบสร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำที่วางอยู่บนโต๊ะร้านทองไป เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๘๖๘/๒๕๖๐ น. บุตรโจทก์ร่วมรักใคร่ชอบพอกับ ข. บุตรชาย จำเลยจนฝ่ายหญิงตั้งครรภ์ โจทก์ร่วมและจำเลยได้จัดพิธีมงคลสมรสให้แก่ น. และ ข. ที่บ้านของโจทก์ร่วม โดยฝ่ายจำเลยมอบเงินสด ๒๐๐,๐๐๐ บาท สร้อยคอทองคำ ๕ เส้น สร้อยข้อมือทองคำ ๔ เส้น ที่ฝ่ายจำเลยอ้างว่า มีน้ำหนัก ๙ บาท ให้แก่ฝ่ายโจทก์ร่วม ต่อมาวันรุ่งขึ้นซึ่งเป็นวันเกิดเหตุ โจทก์ร่วมนำสร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำดังกล่าวซึ่งเป็นทรัพย์สินตามฟ้องไปตรวจสอบพร้อมกับฝ่ายจำเลยที่ร้านทอง ผลการตรวจสอบได้น้ำหนักเพียง ๘.๒๕ บาท จึงเกิดการโต้เถียงกัน ระหว่างนั้น จำเลยหยิบเอาสร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำ รวม ๙ เส้น ราคา ๑๙๓,๘๗๕ บาท ที่วางอยู่บนโต๊ะของร้านทองไป สร้อยคอทองคำและสร้อยข้อมือทองคำอันเป็นทรัพย์สินตามฟ้องจะเป็นสินสอดหรือของหมั้นหรือไม่ก็ตาม แต่ฝ่ายจำเลยก็ส่งมอบทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่ฝ่ายโจทก์ร่วมยึดถือครอบครองอันเป็นการยกให้ในวันพิธีมงคลสมรสแล้ว จำเลยจึงไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินตามฟ้อง ดังนี้ หากจำเลยเห็นว่าฝ่ายโจทก์ร่วมไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างไรจำเลยก็ชอบที่จะใช้สิทธิเรียกร้องฟ้องคดีทางแพ่งเพื่อเรียกทรัพย์สินที่มีสิทธิยกถวายเอาทรัพย์สินมาโดยพลการไม่ การกระทำของจำเลยเป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง การกระทำของจำเลยจึงเป็นการลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้าอันเป็นความผิดฐานฉกทรัพย์

คำถาม ใช้อาวุธปืนยิงไปยังรถขณะมีคนวิ่งหนีเพื่อไปหลบบนรถ กระสุนปืนไม่ถูกผู้ใด แต่ถูกกระจกมองข้างของรถได้รับความเสียหาย เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๐๖

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๗๑๖/๒๕๖๑ จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายที่ ๑ เมื่อผู้เสียหายที่ ๑ วิ่งหลบหนีไปในบริษัท จำเลยยังไล่ยิงไปยังรถบัสของผู้เสียหายที่ ๒ ขณะมีพนักงานวิ่งหนีเพื่อไปหลบบนรถ กระสุนไม่ถูกผู้ใด แต่ถูกกระจกมองข้างของรถบัสของผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับความเสียหายจากการกระทำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าจำเลยเล็งเห็นผลแห่งการกระทำ

ของตนว่ากระสุนปืนอาจถูกผู้เสียหายที่ ๑ ถึงแก่ความตาย เป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ เมื่อกระสุนปืนไม่ถูกผู้เสียหายที่ ๑ แต่ถูกกระจกมองข้างของรถบัสได้รับความเสียหายการกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๑ และทำให้เสียชีวิตผู้เสียหายที่ ๒

คำถาม ใช้อาวุธปืนยิงผู้อื่นจนถึงแก่ความตายเพราะสำคัญผิดในข้อเท็จจริงว่ามีเหตุต้องป้องกัน หากความสำคัญผิดเกิดขึ้นโดยประมาท และกระทำไปเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำโดยสำคัญผิด ผู้กระทำจะมีความผิดอย่างไร

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๒๗/๒๕๖๒ ในคืนเกิดเหตุฝนตก ผู้ตายออกจากบ้านโดยเดินไปตามถนนในหมู่บ้านผ่านหน้าบ้านของจำเลยเพื่อไปจับกบที่หนองน้ำสาธารณะ ผู้ตายจึงมีโชคนร้ายที่จะมาลักโคของจำเลย ประกอบกับในขณะนั้นก็ไม่ปรากฏว่าผู้ตายมีพฤติการณ์ใดอันจะเป็นภัยอันตรายร้ายแรงต่อจำเลย จำเลยย่อมสามารถใช้ปืนยิงขึ้นฟ้าหรือยิงไปทางอื่นเพื่อข่มขู่ได้ ไม่มีความจำเป็นที่จำเลยจะต้องใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายจนถึงแก่ความตาย การกระทำของจำเลยจึงเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน จำเลยจึงมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๔๘ ประกอบมาตรา ๖๙ ซึ่งศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ทั้งตามพฤติการณ์แห่งคดีย่อมเห็นได้ว่าความสำคัญผิดของจำเลยดังกล่าวเกิดขึ้นโดยความประมาทของจำเลย เนื่องจากจำเลยมิได้ใช้ความระมัดระวังพิจารณาให้รอบคอบว่าผู้ตายเป็นคนร้ายจริงหรือไม่ จำเลยย่อมมีความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตาม ป.อ. มาตรา ๒๕๑ โดยผลของมาตรา ๖๒ วรรคสองด้วย ซึ่งแม้จะเป็นข้อแตกต่างกับข้อเท็จจริงที่โจทก์กล่าวมาในฟ้อง แต่ต่างกันระหว่างการกระทำความผิดโดยเจตนา กับประมาท ศาลฎีกาย่อมมีอำนาจลงโทษจำเลยได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๒ วรรคสองและวรรคสาม ประกอบมาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๒๕ และกรณีนี้เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท จึงต้องลงโทษจำเลยฐานฆ่าผู้อื่นโดยป้องกันเกินกว่ากรณีแห่งการจำต้องกระทำโดยสำคัญผิด ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตาม ป.อ. มาตรา ๙๐

(จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔๘ ประกอบมาตรา ๖๙ และมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕๑ ประกอบมาตรา ๖๒ วรรคสอง เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามมาตรา ๒๔๘ ประกอบด้วยมาตรา ๖๙ และมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐)

คำถาม เดินเข้ามาบริเวณใต้ชายคาบ้านโดยเปิดประตูหน้าบ้านและข่วนขวิดแก้วเข้าไปในบ้านแต่ไม่ได้เข้าไปในบ้านเป็นความผิดฐานบุกรุกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๕๙/๒๕๖๒ จำเลยเดินเข้ามาถึงบริเวณใต้ชายคาบ้านที่เกิดเหตุแล้วก่อเหตุตามฟ้องโดยเปิดประตูหน้าบ้านและข่วนขวิดแก้วเข้าไปในบ้านที่เกิดเหตุอันแสดงว่าจำเลยเข้ามาในบริเวณของบ้านที่เกิดเหตุแล้ว แม้จะไม่ได้เข้าไปในบ้านโดยเดินเข้าประตูหน้าบ้านมาก็ถือว่าจำเลยเข้ามาในเคหสถานแล้ว ตามนิยามในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๔) ที่ว่า “เคหสถาน” หมายความว่า ที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย เช่น เรือน โรง เรือ หรือแพ ซึ่งคนอยู่อาศัย และให้ความรวมถึงบริเวณของที่ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัยนั้นด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม จำเลยมีความผิดฐานบุกรุกเคหสถานโดยใช้กำลังประทุษร้ายและมีอาวุธตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๕ (๑) (๒) (เดิม) ประกอบมาตรา ๓๖๔ (เดิม)

คำถาม การป้องกันสิทธิของผู้อื่นจะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

การทำให้เสียหายโดยประมาทเป็นความผิดอาญาหรือเป็นละเมิดในทางแพ่ง หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๗๒/๒๕๖๓ จำเลยที่ ๒ ข่วนขวิดแก้วใส่โจทก์ที่ ๑ แต่ขวิดดังกล่าวตกพื้นแตกกระจายแล้วจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ วิ่งเข้าไปจะทำร้ายโจทก์ที่ ๑ พฤติการณ์ดังกล่าวนับเป็นภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง โจทก์ที่ ๒ ย่อมมีสิทธิเข้าไปป้องกันโจทก์ที่ ๑ ซึ่งเป็นภริยาให้พ้นจากภัยอันตรายดังกล่าวได้ การที่โจทก์ที่ ๒ กระโดดเข้าไปตีหน้าอกของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นการป้องกันโจทก์ที่ ๑ ให้พ้นจากภัยอันตรายพอสมควรแก่เหตุ เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

ป.อ. มาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาในกรณีกระทำโดยประมาทก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้ต้องรับผิดชอบเท่านั้น เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติให้การทำให้เสียหายโดยประมาทเป็นความผิดอาญา จำเลยที่ ๓ จึงไม่ต้องรับผิดชอบในทางอาญาสำหรับการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้แวนตาและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ที่ ๑ เสียหาย อย่างไรก็ตาม แม้จำเลยที่ ๓ จะไม่มีความผิดทางอาญาเลย อันเป็นผลให้จำเลยที่ ๓ ไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความผิดฐานทำร้ายโจทก์ที่ ๑ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กายหรือจิตใจ และฐานทำให้เสียหายของโจทก์ที่ ๑ ก็ตาม แต่เมื่อการกระทำของจำเลยที่ ๓ ที่กระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้แวนตาและโทรศัพท์เคลื่อนที่ของโจทก์ที่ ๑ เสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ที่ ๑ และ ป.วิ.อ. มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คำพิพากษาคดี

ส่วนแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแพ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดหรือไม่ จำเลยที่ ๓ จึงต้องรับผิดชอบในทางแพ่งโดยการไต่คำคืนใหม่ทดแทนในส่วนนี้แก่โจทก์ที่ ๑ แม้จำเลยที่ ๓ จะมีได้ฎีกาในเรื่องคำคืนใหม่ทดแทนที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ กำหนดมาโดยตรง แต่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๗ วรรคสอง ให้ศาลกำหนดจำนวนเงินคำคืนใหม่ทดแทนให้ตามความเสียหายแต่ต้องไม่เกินคำขอ

คำถาม ร่วมกันวางแผนสมคบกันเพื่อที่จะกระทำความผิด แต่ขณะกระทำความผิด มิได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือพวกในขณะกระทำความผิดได้ทันที ดังนี้ จะถือว่าเป็นตัวการในการกระทำความผิดด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๙๗๘/๒๕๖๒ จำเลยที่ ๓ ร่วมกันวางแผนสมคบกันกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกเพื่อที่จะกระทำความผิด โดยจำเลยที่ ๓ มีส่วนรู้เห็นมาตั้งแต่ต้น แต่ขณะที่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกร่วมกันกระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่น โดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน จำเลยที่ ๓ จอดรถรอเพื่อคอยดูเส้นทางให้จำเลยที่ ๔ กับพวกมิได้ร่วมขับรถจักรยานยนต์ไล่ติดตามรถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับไปก่อเหตุกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวก บริเวณที่จำเลยที่ ๓ จอดรถคอยดูเส้นทางให้มีได้อยู่ใกล้กับที่เกิดเหตุในลักษณะที่จำเลยที่ ๓ พร้อมที่จะเข้าช่วยเหลือจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกในขณะกระทำความผิดได้ในทันที จึงไม่ใช่เป็นการแบ่งหน้าที่กันทำอันจะเป็นตัวการในการกระทำความผิดร่วมกับจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวก การกระทำของจำเลยที่ ๓ เป็นเพียงการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ กับพวกกระทำความผิด จำเลยที่ ๓ มีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์
บรรณาธิการ